

Handläggare
Marika Hansson

Teknik- och serviceförvaltningen

Uppdrag utredning av VA-investeringar

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning av samtliga VA-investeringar utifrån
2. återrapportering sker till teknisk nämnd kvartal 4 2026.

Beskrivning av ärendet

VA-verksamheten står inför omfattande investeringsbehov kopplade till långsiktig funktionalitet, lag- och myndighetskrav, kapacitet, reinvesteringar, eftersatt underhåll samt robusthet och säkerhet. Investeringarna och deras ekonomiska konsekvenser för drift och finansiering har medfört, och bedöms fortsatt medföra, successiva höjningar av VA-taxan.

För att stärka möjligheten att säkerställa en långsiktigt hållbar och förutsägbar utveckling av VA-taxan finns behov av en fördjupad utredning av den samlade investeringsportföljen. Utredningen syftar till att tydliggöra vilka investeringar som är nödvändiga för att uppfylla lag- och myndighetskrav, säkerställa leveranssäkerhet och upprätthålla långsiktig funktionalitet, samt vilka delar som utgör ambitionshöjningar som kan prioriteras, senareläggas eller omprövas utifrån påverkan på VA-taxans utveckling. Uppdraget omfattar även att tydliggöra vilka faktorer som är kostnadsdrivande samt sambandet mellan investeringar, driftskostnader, finansiering och taxenivåer. Utredningen ska även analysera konsekvenser för VA-taxan vid olika

investerings- och prioriteringsscenarier samt bidra till att säkerställa en rimlig balans mellan nödvändiga investeringar, lagkrav och ambitionsnivå.

Utredningen är en viktig förutsättning för att säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling av VA-verksamheten. Genom tydligare prioriteringar och förbättrade beslutsunderlag skapas bättre förutsättningar för ekonomisk framförhållning och en mer hållbar balans mellan investeringar, drift, underhåll, finansiering och taxeutveckling över tid.

Ärendets beredning

För att möjliggöra en samlad genomgång av beslutade, pågående och planerade investeringar avser VA-verksamheten att upphandla konsultstöd för utredning och analys av verksamhetens investeringsportfölj.

Utredningens upplägg, metodik och redovisning av resultat ska ske i dialog med kommunledningsförvaltningen. Återrapportering till tekniska nämnden ska ske efter att utredningen slutförts, dock senast kvartal 4 2026.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningsuppdraget i sig får inga ekonomiska konsekvenser utan bekostas inom befintlig utredningsbudget.

Resultatet av utredningen bedöms utgöra grund för eventuella förändringar av den 10-åriga investeringsplanen och kan innebära förändrad utveckling av VA-taxan.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Utredningsuppdraget i sig bedöms inte medföra några direkta sociala eller miljömässiga konsekvenser. Resultatet av genomlysningen bedöms däremot kunna bidra till ökad långsiktig trygghet och förutsägbarhet för VA-abonnenter och andra intressenter genom förbättrade möjligheter till ekonomisk planering, ökad transparens och tydligare prioriteringar. Det kan även bidra till ökad förståelse och legitimitet kring framtida beslut om investeringar och taxeutveckling.

Genom tydligare prioriteringar skapas bättre förutsättningar att rikta resurser till de investeringar som är mest kritiska för denna samhällskritiska

verksamhet, syftandes till att skapa en robust och leveranssäker VA-försörjning samt skydda människors hälsa och miljön.

Om utredningen inte genomförs bedöms det finnas risk för ökad osäkerhet kring framtida taxeutveckling samt svagare förutsättningar för långsiktig planering och prioritering. Det kan även innebära ökade risker kopplade till kapacitet, driftstörningar och uppskjutna investeringar, vilket på sikt kan påverka upplevd trygghet och servicegrad för abonnenter och verksamheter.

Beslutsunderlag

Följande handlingar innefattas i ärendet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-04-29

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, förvaltningschef
- Anna Johansson, VA-chef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Ekonomiavdelningen, för kännedom.